

NOVINY MĚSTSKÉHO ÚŘADU VE SVOBODĚ NAD ÚPOU

XXXVI. ročník / číslo 898 / ŘÍJEN 2025

Vydavatel: Město Svoboda nad Úpou, nám. Svornosti 474; Reg. číslo: MK ČR E12866

Redakční rada: Mgr. Petr Týfa, Ing. Ivana Balcarová, Ing. Helmut Ruse,

Ing. Michal Krტიčka, Alice Bartoníčková, Bc. Jana Ševčíková / Cena: 10 Kč včetně DPH

Úvodník

Vážení spoluobčané,

Rudolfovy slavnosti, které již, jak se říká, jedou třetí gummy, máme zdárně za sebou. Podle reakcí lidí v průběhu akce i po ní lze usoudit, že se akce povedla. Velkou měrou se o to postaralo hezké letní počasí a na naše poměry teplá noc. Zajímavé bylo i propojení s Otevřenými hospodami a hudebními vlaky mezi Trutnovem a Svobodou, které město finančně podpořilo. Tento nápad byl skvělý, lidé se velmi bavili a vlaky jezdily plné. Propojení akcí chceme dále kultivovat a věřím, že se hudebních formací vystupujících mimo hlavní pódium dočkáme v příštím roce i ve Svobodě. Zvláště pěkným okamžikem bylo vystoupení vítězné skautské hlídky ze Svobody vedené Janem Štěpem. Dosáhli mimořádného úspěchu a zvítězili v celorepublikovém kole Svojsíkova závodu. Závod probíhal od 11. do 14. 9. a zúčastnilo se ho celkem 30 družin z celé republiky. Soutěžili např. ve zručnosti, táboření, vaření, logickém myšlení, první pomoci, zvládání krizových situací, v historii atd. Gratulujeme! Chtěl bych touto cestou poděkovat všem, kteří se zúčastnili příprav a realizace slavností. Je toho na organizaci akce a její zdárný a hladký průběh poměrně hodně a vyžaduje to čas a nasazení jednotlivců. Také samozřejmě ty peníze, proto děkujeme všem sponzorům.

Součástí oslav byla i 35členná delegace z našeho partnerského města Reumtengrün, která dorazila v pátek večer. V sobotu dopoledne si kluci zahráli mezistátní utkání ve fotbale, který skončil s výsledkem 2:2. Došlo k nevynucenému zranění jednoho z hostujících fotbalistů a zápas se, bohužel,

nedohrál až do konce. Jinak to byl velmi pěkný fotbal a obě mužstva předvedla kvalitní výkon. Děkuji fotbalovým trenérům za organizaci utkání. Po obědě odjela delegace na Stezku korunami stromů, kde jsme od provozovatele získali pro kolegy ze SRN výraznou slevu na vstupném, a večer se všichni pobavili na našich slavnostech. Děkuji tímto České lesnické akademii za poskytnutí ubytování a stravy naší návštěvě v areálu lesnického učiliště. Místo umožňovalo volný pohyb autobusu v průběhu sobotní uzávěry svobodského náměstí. Těšíme se na příští rok, kdy jsou naši fotbalisté pozváni do Reumtengrünu, aby si poměřili svoje síly s místním týmem.

© Pavel Křivka

© Pavel Křivka

Říjen je volební a určí další vývoj země. Nikdy tolik naše volby neovlivňovala zahraniční situace jako nyní. Válka je pro současnou ruskou garnituru jediná možnost, jak si uchovat moc, proto nemá zájem, aby skončila. Měli bychom být obezřetní a neposlouchat nereálné sliby, které lidem tak dobře zní v uších. Lži a pomluvy se zase lépe uchytí a udrží v povědomí lidí než racionální argumenty. Osobně nemám důvěru k politikům, kteří slibují, že pokud je zvolím, tak se o mě postarají. Otázka je, co tím myslí doopravdy.

Přeji všem dobrou volbu.

Mgr. Petr Týfa
starosta

Zpracovala: Ing. Ivana Balcarová – tajemnice MěÚ
iva.balcarova@musvoboda.cz

Jubilanti

V měsíci říjnu oslaví svá životní jubilea dámy Květoslava Nováková, Věra Ježková, Jana Burešová a pánové Jindřich Záruba a Michal Meszaros.

Všem říjnovým jubilantům přejeme hodně zdraví a pohody do dalších let.

Smuteční oznámení

V měsíci září 2025 nás bohužel navždy opustili:

Naděžda Cimbotová
† 11. 9. 2025 ve věku 67 let

Jan Kuděla
† 13. 9. 2025 ve věku 59 let

Příbuzným a přátelům zesnulých vyjadřujeme touto cestou hlubokou soustrast nad odchodem jejich blízkých.

Vzpomínka

Kdo poznal Tě, ten měl Tě rád,
uměl jsi pomoci i rozesmát.
Jak tiše žil, tak tiše odešel,
skromný ve svém životě,
velký ve své lásce a dobrotě.

Dne 5. 10. 2025 to bude 10 let, kdy nás navždy opustil pan Jiří Musil.

Stále vzpomíná manželka Irena, dcera Irenka s manželem, vnoučky Terežka a Anička s rodinami, bratr Jan s rodinou.

Týden knihoven 2025

V týdnu od 6. do 10. října se mohou noví čtenáři registrovat na jeden rok bez poplatku. Dále se v tomto týdnu pro příchozí čtenáře uskuteční amnestie na dlužné poplatky.

Očkování proti chřipce

Ordinace praktického lékaře MUDr. Oravcové oznamuje, že očkuje proti chřipce 2025 novou tetravalentní vakcínou Elfuelda tetra, která má 4x vyšší množství antigenu, zvyšuje imunogenní reakci a tím chrání před onemocněním a jeho těžkým průběhem. Pro 65+ je hrazená pojišťovnamí. Očkuje se v ordináčích hodinách. Telefon do ordinace: 499 871 140, mobil 604 233 376.

Volejbalový turnaj ve Svobodě

V sobotu 30. srpna se na městském stadionu uskutečnil druhý ročník volejbalového turnaje pod záštitou Města Svoboda nad Úpou. Letos se sešlo deset týmů, hrálo se nejprve na dvě skupiny a poté už v rámci play-off. Podrobné výsledky nabízíme i našim čtenářům.

Děkujeme sponzorům, kteří věnovali věcné ceny do turnaje:

- **BALCAR elektro, v.o.s.**
- **Petr Smolík**
- **Pavel Punčochář**
- **Lékárna u Černého orla Svoboda nad Úpou**
- **Štěpán Vlček – lamatreking**
- **Pavel Kovář a Petra Buroňová**
- **Česká lesnická akademie**
- **Ota Šašínska, Deprese**
- **Marek Škarda**
- **Markéta Svobodová**
- **Skiresort Černá hora**
- **Míša Davidová – Svobodnej coffee bar**

Děkujeme Městu Svoboda nad Úpou za možnost uspořádat turnaj na našem městském stadionu a za poháry a medaile pro ty nejlepší týmy. Děkujeme Honzovi Heřmanovi za krásné plakáty a diplomy. Děkujeme děvčatům ze školní jídelny Bohunce Bartoňové a Jarušce Roudné za uvaření skvostného guláše pro všechny účastníky turnaje. Děkujeme Karlovi Stránskému za přípravu hřiště a zázemí pro všechny účastníky. Děkujeme Pavlu Dvořákovi st. za odpovědnou hudební produkci, která se protáhla až do 20. hodiny, protože nám Krakonoš nakonec nadělil krásné letní počasí. Děkujeme Krakonoši. Všem týmům se ve Svobodě moc líbilo a už se těší na příští rok na 3. ročník.

tým	název týmu	A1 NEJKY	A2 VALDA tým	A3 Zatraceně nabití	A4 MIX team	A5 NA PATÁCH	Body	Pořadí
A1	NEJKY	A	20 : 8 20 : 10	20 : 15 19 : 20	20 : 11 20 : 4	14 : 20 14 : 20	5	2.
A2	VALDA tým	8 : 20 10 : 20	A	17 : 20 20 : 14	18 : 20 20 : 12	7 : 20 9 : 20	2	4.
A3	Zatraceně nabití	15 : 20 20 : 19	20 : 17 14 : 20	A	20 : 7 20 : 10	13 : 20 7 : 20	4	3.
A4	MIX team	11 : 20 4 : 20	20 : 18 12 : 20	7 : 20 10 : 20	A	8 : 20 7 : 20	1	5.
A5	NA PATÁCH	20 : 14 20 : 14	20 : 7 20 : 9	20 : 13 20 : 7	20 : 8 20 : 7	A	8	1.

tým	název týmu	B1 TUČŇÁCI	B2 BUCHTY	B3 SVOBODA	B4 JOŽÍNI	B5 Mladé Buky	Body	Pořadí
B1	TUČŇÁCI	B	20 : 9 20 : 8	20 : 19 20 : 18	7 : 20 12 : 20	10 : 20 20 : 16	5	2.
B2	BUCHTY	9 : 20 8 : 20	B	4 : 20 8 : 20	4 : 20 9 : 20	10 : 20 20 : 16	1	5.
B3	SVOBODA	19 : 20 18 : 20	20 : 4 20 : 8	B	9 : 20 6 : 20	20 : 14 20 : 5	4	3.
B4	JOŽÍNI	20 : 7 20 : 12	20 : 4 20 : 9	20 : 9 20 : 6	B	20 : 10 20 : 13	8	1.
B5	MLADÉ BUKY	20 : 10 16 : 20	20 : 10 16 : 20	14 : 20 5 : 20	10 : 20 13 : 20	B	2	4.

Finále o 1. a 2. místo			
vítěz skupiny A NA PATÁCH	Postupující:	NA PATÁCH	Vítěz - 1. místo NA PATÁCH
	1.set: 25:2		
	2.set: 25:18		
2. ze skupiny B TUČŇÁCI	3.set: /	2. místo JOŽÍNI	
	1.set: 25:17		
	2.set: 25:14		
vítěz skupiny B JOŽÍNI	Postupující:	JOŽÍNI	
	1.set: 25:12		
	2.set: 25:17		
2. ze skupiny A NEJKY	3.set: /		
	1.set: 18:25		
	2.set: 20:25		
Zápas o 3. a 4. místo			
Poražený:		TUČŇÁCI	3. místo NEJKY
Poražený:		NEJKY	4. místo TUČŇÁCI

Zápas o 5. a 6. místo			
3. ze skupiny A Zatraceně nabití	Postupující:	Zatraceně nabití	5. místo Zatraceně nabití
	1.set: 15:20		
	2.set: 20:14		
4. ze skupiny B MLADÉ BUKY	3.set: 10:5	6. místo VALDA tým	
	1.set: 20:16		
	2.set: 20:14		
3. ze skupiny B SVOBODA	Postupující:	VALDA tým	
	1.set: 20:4		
	2.set: 18:20		
4. ze skupiny A VALDA tým	3.set: 9:10		
	1.set: 10:20		
	2.set: 9:20		
Zápas o 7. a 8. místo			
Poražený:		MLADÉ BUKY	7. místo SVOBODA
Poražený:		SVOBODA	8. místo MLADÉ BUKY

5. ze skupiny A MIX team	9. místo BUCHTY	10. místo MIX team
	1.set: 17:20	
	2.set: 17:20	
5. ze skupiny B BUCHTY	3.set: /	

Návštěva obyvatel a mladých fotbalistů z partnerského Reumtengrünü

za podpory

Česko-německý
fond budoucnosti

Deutsch-Tschechischer
Zukunftsfonds

Klub seniorů opět na cestách

Začátek školního roku odstartoval také další výletní sezónu svobodských seniorů. Dne 2. září se členové klubu důchodců vydali do středních Čech, aby navštívili proslulý zámek Loučeň a také ZOO Chleby.

Romantická barokní památka, kterou je zámek Loučeň, nabízí svým návštěvníkům mnoho druhů poutavých prohlídek. Naši senioři si při své návštěvě vybrali prohlídku klasickou. S velkým zájmem si prošli nádherně zařízené interiéry, které obývala rodina Thurn-Taxisů. Zajímavostí byla průvodkyně v dobovém kostýmu, která představo-

Rozloučení s létem

Poslední srpnovou sobotu patřil městský stadion nejen volejbalovému turnaji, ale také již tradičnímu rozloučení s létem. Letos se neslo v pojetí rodinného odpoledne, na své si mohli přijít opravdu všichni.

Program odstartovala hodina jógy pod vedením zkušeného instruktora. Zdatní jógoví nadšenci i začátečníci se mohli důkladně protáhnout a zrelaxovat pod širým nebem. Pro cvičící maminky byl zajištěn program pro děti pod taktovkou lektorky z TJ Jiskra Mladé Buky, která rozpochybovala a nadchla všechny dětičky. Na konci lekce čekala na cvičence sladká tečka a káva ze Svobodného coffee baru, u které mohli probrat všechny nově nabyté dojmy a zážitky.

Odpoledne dále plynulo ve volném tempu. Pro ty, kteří chtěli den trávit akčněji, zde byla zábava v podobě skákacího hradu a velkých zorbingových koulí. Především ty byly lákadlem jak pro nejmenší, kteří se poklidně kutáleli na hřišti, tak i pro starší, kteří v nich mohli poměřit síly a vzájemně se přetlačovat. Pro parádivé nechybělo malování na obličeje. Sportovní nadšenci mohli zafandit při finálových utkáních volejbalového turnaje. Ti, kteří přišli hlavně odpočívat a potkat se s přáteli, mohli využít občerstvení na hřišti, poslouchat hudbu a poklábat se sousedy a známými.

Fajn odpoledne, které se pro některé protáhlo až do večerních hodin, se neslo především v duchu pohody a setkávání se, v duchu rodiny a přátel. Ač ve skromnějším počtu, rozloučili jsme se s létem s radostí a nadšením. Teď už můžeme vyhlížet padající listí následované prvními sněhovými vločkami.

vala jednu ze členek této rodiny. Se zaujetím vyprávěla o osudech šlechty, jejich zvyklostech, zájmech a nechyběly ani pikantnosti ze zámeckého života.

Zámek Loučeň je známý také svými bludišti a labyrinty. Těch je v zámeckém parku celých dvanáct. Zvídaví zájemci si s nadšením a úsměvem na tváři vyzkoušeli orientaci a postřeh při zdolávání některých z nich. Ostatní relaxovali na lavičkách a kochali se krásou zámeckých zahrad.

Po posilujícím obědě byl čas vyrazit za zvířátky do ZOO Chleby. Ačkoliv tato zoologická zahrada patří v Česku

mezi ty menší, může své návštěvníky oslovit rodinnou atmosférou a blízkým kontaktem se zvířaty. Představuje domov pro mnoho druhů živočichů, od velkých šelem, kopytníků, primátů, ptáků až po drobné savce a bezobratlé. Součástí areálu jsou také kontaktní výběhy. V jednom z nich se našim účastníkům zájezdu poštěstilo nakrmit a pohladit si daňky.

Senioři se domů vrátili skvěle naladěni, plni dojmů a s pocitem dobře stráveného času ve společnosti přátel i známých.

Na momentky se můžete podívat ve fotogalerii u pana Miláčka:

**Na listopad 2025
připravujeme**

**SETKÁNÍ BÝVALÝCH
PRACOVNÍKŮ V PRŮMYSLU**

**Pokud máte archivní fotografie či
dokumenty, prosíme o jejich jednorázové
zapůjčení k naskenování**

KONTAKT:
Alice Bartoníčková
724 561 147
alice@pametkrkonos.cz

Rudolfovy slavnosti

V sobotu dne 20. září jsme se sešli v překrásný slunečný, skoro letní den při příležitosti konání XXI. ročníku Rudolfových slavností. I přes to, že bylo v tomto víkendu v okolí akcí jako hub po dešti, navštívilo slavnosti mnoho místních i přespolních a užili si spolu nezapomenutelný den. Už od dopoledních hodin běžel program pro děti i dospělé na několika stanovištích, trhovci lákali ke koupi svých výrobků a ze stánků voněly dobroty k potěše všech mlsných jazýčků.

Slavnosti zahájili trubači z České lesnické akademie Trutnov. Hudební produkci poté odstartovala středověká kapela Dei

Gratia, která rozezněla náměstí dobovými tóny. Spolu s nimi vystoupili také tanečnice, kejklíři a šermíři a předvedli divákům svůj um. Pyšní rodiče (a nejen oni) se následně dočkali tanečních a pěveckých vystoupení svých ratolestí, žáků naší základní školy. Pak už všichni netrpělivě vyhlíželi historický průvod Rudolfa II. a jeho početné družiny. Na podiu císař připomenul ten památný moment, ve kterém povýšil svým dekretem městys na město, a to se všemi náležitými výsadami.

V odpoledních hodinách se rozjela skvělá hudební jízda. Zahájila ji kapela Good Season z Pardubic francouzskými šansony. Rockové tóny se nesly náměstím díky Olympic-Tribute.

Zoopunková kapela Peshata rozdováděla přítomné diváky a roztančila celý kotel pod podiem. Divokej Bill revival podpořil přihlízející dav v bujarém veselí a potěšil známými melodiemi. Na závěr vystoupili Koneckonců, kteří již mají v našem městě silnou fanouškovskou základnu.

Novinkou tohoto ročníku bylo propojení s trutnovskou akcí Otevřené hospody. Na koridoru Svoboda – Trutnov se za tímto účelem pohyboval hudební vlak. Ten se těšil velké popularitě a jezdil tam i zpět plný příznivců skvělé muziky.

Nejen hlavní podium žilo celý den čilým ruchem. Ve středověkém ležení bylo možné vyzkoušet střelbu z luků a kuší, vrhací zbraně nebo jízdu na koni. Policie ČR předváděla zájemcům svoji techniku. Stanoviště s historickými mechanickými hrami lákalo k návštěvě všechny hravé jedince. V Tyršově ulici se točily kolotoče, stánek zde rozložila i rodinná farma Vlček s několika druhy zvířat. Nechyběla lesácká technologie u sokolovny v režii svobodské lesnické školy.

Na závěr ještě velká děkovačka. Poděkování patří sponzorům, protože bez peněz by to nešlo! Děkujeme také Jiřímu Pavukovi a jeho družině za neutuchající pomoc s organizací a plánováním, stejně tak i za krásná vystoupení a zastoupení historického aspektu při slavnostech. Bez nich by tato akce nikdy nemohla být úplná. Velký dík patří také technické četě za přípravu, následný úklid a jejich veškerou pomoc. Děkujeme i mnoha dalším – zvukařům pod vedením pana Kleprlíka za čistou zvukovou produkci, ČLA Trutnov za vystoupení trubačů i ukázkou techniky, dětem ze školy a pedagogům za krásná vystoupení, manželům Horáčkovým za bezplatný pronájem prostoru před bowlingem, děvčatům z kulturní komise za pomoc při přípravě občerstvení. Děkujeme také panu Křivkovi za pečlivé pořízení fotodokumentace. Pomocníkům byla opravdu velká spousta a předem se omlouváme, pokud se v tom množství na někoho zapomnělo. Vážíme si pomoci každého jednoho z vás! A v neposlední řadě děkujeme také všem návštěvníkům, že jste přišli. Bez vás by nás to nebavilo. Tak příští rok zase na viděnou!

Na momentky z celého dne se můžete podívat v galerii u pana Křivky zde:

Dětské rybářské závody v Lysečínách přinesly radost i krásné úlovky

Na rybníku v Lysečínách se v sobotu 6. 9. 2025 uskutečnily tradiční dětské rybářské závody, které pořádal rybářský kroužek MO ČRS Horní Maršov. Přestože počasí dětem příliš nepřálo – obloha byla většinou zatažená a během dne se přidaly i dešťové přeháňky – závodníky to od vody neodradilo. Teplé počasí a dobrá nálada vládly po celou dobu.

Do soutěže se zapojilo celkem 19 mladých rybářů, kteří dohromady ulovili 161 ryb. Mezi úlovky bylo 42 kaprů, 5 línů, 82 lososovitých ryb, 9 amurů a 23 plotic. O vítězi rozhodovala celková délka ulovených ryb a výsledky mimo prvního místa byly velmi těsné.

Výsledky závodů:

- 1. místo** Tomáš Licek (MO ČRS Horní Maršov) s úctyhodným součtem 921 cm
- 2. místo** Marek Friedrich (kroužek Eldorado Trutnov) s 640 cm
- 3. místo** Vojta Štefan (MO ČRS Horní Maršov) s 492 cm

Ocenění za největší ulovenou rybu – kapra o délce 56 cm – si rovným dílem odnesli Tomáš Licek a Marek Friedrich.

Atmosféra závodů byla přátelská a soutěžní zároveň, děti si užily krásný den u vody a nechyběly ani chvíle napětí při podebírání velkých ryb. Pro všechny účastníky bylo navíc připraveno malé občerstvení – opečený párek a limonáda zdarma.

Na závěr patří velké poděkování všem účastníkům, organizátorům z MO ČRS Horní Maršov a také sponzorům, kteří podpořili tuto tradiční akci.

Vedoucí rybářského kroužku MO ČRS Horní Maršov
Radek Slováček

Nejlepší skautky ČR roku 2025

Ano, čtete dobře! Naše Bílé Tygřice ze Svobody nad Úpou se umístily na prvním místě z celé širé České republiky. Hurá! Byl to těžký a vyčerpávající boj, ale Tygřice vytrvaly a všem ukázaly, kdo je v ČR nejuváženější skautek pán. Nebo spíše paní. Naši Vlci už na bednu sice nedosáhli, ale i tak si mohli změřit síly s ostatními kraji, a to je čest! Teď vám ale popíšu cestu, která dovedla naše šampionky k vítězství.

Závod se odehrál 11. 9.–14. 9. v Zábřehu na Moravě a okolí v Olomouckém kraji a stejně jako v krajském kole se skládal z menších částí, které ale byly tentokrát znatelně tvrdší. Přežití, Předzávodní, Závod a Brány. Postupně vás provedu všemi částmi dost zajímavými k sdílení, neboť za celé čtyři dny závodění jsme získali dobrou hrstku nezapomenutelných příběhů.

Prvním úkolem, Přežitím, byla noční výprava. 20 km dlouhá trasa vedla skrz obce, lesy a louky v nezkrotném dešti. Počasí nám nepřálo. Zatímco ostatní spali venku v dešti, našim výřečným Tygřicím se podařilo domluvit si přespání ve dvoupatrové vile s postelí a peřinou pro každého. Porota jen kulila oči, div jim z důlků nevytáhly. Během toho hrály hru Dědeček měnil, až vyměnil. Každá družina obdržela dřevěný kolíček a měla se vrátit s co nejzajímavějšími předměty. Stačily dva tupláky, zlaté prasátko a domovní číslo a byly pyšné, dokud nepotkaly tým, který do cíle dotáhl skříň a friták.

Během druhého, Předzávodního úkolu, se družiny představily v angličtině a vyprávěly o jednodenní výpravě, kterou uspořádaly ještě během léta. Letní výprava našich Tygřic a Vlků byla téměř totožná. Ztratili se v lese, a pak šli na zmrzlinu. Vše hladce proběhlo a nastalo čekání na hlavní závodní den.

Třetí úkol neboli Závod samotný zabral celé dopoledne a odpoledne. Byl dokonce tak časově náročný, že se nedala stihnout všechna stanoviště. Zde se hodnotily klasické skautské dovednosti i novodobé schopnosti. Rozdělat oheň, připravit bramborák, vyhledat a ověřit informace a odhalit hoax či dezinformace, postavit a použít v praxi Da Vinciho most, odhalit nedostatky umělé inteligence a poradit si v krizové situaci, ba dokonce bylo na místě i stanoviště s aktivním střelcem na základní škole. Dalším stanovištěm bylo sjíždění řeky v člunu, nebo poskytnutí první pomoci dětem i dospělým. Až na bramboráky a resuscitaci nemluvnat podávaly Tygřice ukázkové výkony. Holt každý má nějakou slabinu.

Okamžitě po návratu ze Závodu nastal poslední úkol, Brány. Zde se testovaly schopnosti jedinců. Kapitán týmu rozhodnul, kdo rozluští šifru, kdo vyšplhá strom,

kdo vystřelí z luku, nebo kdo sní živého červa se syrečkem. Který úkol byste si vybrali vy? Večer vedoucí počítali body a soutěžící se bavili buď tancem u živé kapely nebo zpěvem u táboráku.

Nedělní ráno. Na vyhlášení dorazili šampióni minulých závodů, aby slavnostně předali památné kamenné štíty z roku 1946 a kroniky šampiónů, kam každý výherní tým zapisuje svou cestu k vítězství. Vyhlášovalo se od posledního místa a celý tým se vždy zradoval, když zjistil, že ještě není na řadě. Tedy kromě mě. Já jakožto kapitán týmu jsem samozřejmě už od začátku věděl, že trofej čeká jen na nás. K trofeji jsme dostali zájezd do větrného tunelu, na který se všichni těšíme, a taky napodobeninu legendárního kufru Jana Eskyma Welzla, vynálezce a spisovatele ze Zábřehu, který na přelomu 19. a 20. století cestoval až za polární kruh.

Děkujeme městu Svoboda nad Úpou a bistru Dobrej Flek za příspěvek na startovné, starším bratrům a sestřím vedoucím za odvoz tam a zpět, a hlavně Vlkům a Tygřicím za reprezentaci a výhru.

Za Středisko Svoboda nad Úpou, Vlky a Bílé Tygřice, Princezna

BRUNEJ & SABAH

NEJEN ZA ORANGUTANY NA BORNEO

cestopisná přednáška s promítáním

STŘEDA 15. ŘÍJNA 2025

17.30

(délka cca 90 min.)

**MĚSTSKÁ KNIHOVNA
SVOBODA NAD ÚPOU**

zasedací místnost ve 2. patře

TRIPPEL CESTOVATELÉ

PAVEL CHLUM A PETR KVARDA

ORANGE OPTIK

Svět vaší optikou

**MĚŘENÍ
ZRAKU
ZDARMA**

Ve Svobodě nad Úpou v dalším termínu

čtvrtek 6. listopadu 2025 od 9 do 15 hodin

Měření bude probíhat v zasedací Městského úřadu ve 2. patře

Nutná rezervace konkrétního času u tajemnice na telefonu 731 479 260

www.orangeoptik.cz

**DRAKIÁDA
2025**

**8. ŘÍJNA
15:00
FARMAPARK
MUCHOMŮRKA**

Pořádá město
Svoboda nad Úpou

Při nepříznivém počasí se akce ruší

Bylo nebylo...

Fantasy bál

Noc na zámku
CASTLE

Úpská 531

7. 11. od 20:00

Zahraje kapela Party gang

Vstupenky v ceně 250 Kč v předprodeji a 300 Kč na místě,
každá vstupenka je slosovateľná.

Předprodejní místa: MěÚ od 10. 10. 2. patro u Jany Ševčíkové
či Svobodnej Coffe bar 5. května 506

Pořádá město Svoboda nad Upou

Kulturní tým města

Komunitní tábor aneb Do školy i o prázdninách

V týdnu od 21. do 25. července 2025 pořádaly MAS Krkonoše (spolufinancováno EU) a Základní škola a mateřská škola ve Svobodě nad Úpou příměstský komunitní tábor.

Přihlásilo se 15 dětí ve věku od 7 do 12 let. Během týdne si děti užily výlety, hry v lese a herně nebo brouzdání v řece, především ale spoustu zábavy. Navštívily také hernu v Trutnově – Olympland nebo Hříčky Buky (Baldův svět) v Mladých Bukách. Na školní zahradě si pohrály s „létajícími barvami“, kterými si někdo ozdobil tričko a jiný zase tašku. Pan školník dokonce připravil dětem ohniště na opékání. Dva dny byly věnovány turistice. Z Pece pod Sněžkou se děti vydaly na nedaleké Jeleňní louky. Cestou si užívaly lesa plnými doušky, sbíraly borůvky, houby a došlo i na oblíbené stavění domečků. Následující výlet byl turisticky náročnější a bylo jím Benecko (konkrétně pak tzv. Zlatá vyhlídka s cestou přes Kněžickou chalupu do Vrchlabí). Během cesty se děti mohly projet na koních a výlet si osladily i zmrzlinou.

Děti se vracely unavené, občas odřená, špinavá, ale s úsměvem na tváři 😊

Na příští rok již máme nachystány zajímavé plány, takže se určitě máte na co těšit 😊

Mgr. Barbora Vrábelová

Školní knihovna – místo pro všechny čtenáře

Milí žáci, rodiče a přátelé školy, naše školní knihovna je tu pro všechny, kdo mají rádi knihy, příběhy a nové poznatky.

V knihovně najdete nejen klasické tituly, ale i moderní literaturu pro děti a mládež, encyklopedie a naučné knihy, které vám pomohou při studiu i ve volném čase.

Otevírací doba školní knihovny

- **Úterý:** 13:00 – 13:20 hod.
- **Čtvrtek:** 07:30 – 07:50 hod.

Během otevírací doby si můžete knihy půjčit, vrátit nebo si jen přijít vybrat něco nového ke čtení.

Jak komunikovat s knihovnou?

Máte dotaz, hledáte konkrétní knihu nebo si chcete ověřit dostupnost titulu?

Stačí napsat na e-mail: knihovna@zssvoboda.eu

Těšíme se na všechny malé i velké čtenáře a přejeme vám spoustu krásných chvil strávených s knihou!

Aneta Váchová

Zahájení školního roku 2025/2026

V pondělí 1. září 2025 byl na Základní škole a mateřské škole ve Svobodě nad Úpou zahájen nový školní rok 2025/2026.

V tomto školním roce bude naši základní školu navštěvovat celkem 201 žáků v 10 třídách.

Pro 14 letošních prvňáčků byl tento den něčím zcela výjimečným. První školní den je jedinečný okamžik v životě každého člověka. Je plný očekávání, zvědavosti, ale i možných obav z no-

vého, neznámého. Dítě poprvé překračuje práh třídy, a otevírá se mu tak cesta k poznávání světa. Vzpomínky na tento den bývají často spojeny s radostí, barevnými aktovkami a pocitem, že začíná něco opravdu důležitého. I z toho důvodu si jej mohli v doprovodu svých rodičů a prarodičů užít trochu slavnostněji.

Na to, jak to celé vypadalo, se můžete podívat na přiložených fotografiích na předchozí straně.

Všem našim žákům přejeme úspěšný školní rok 2025/2026.

Vedení školy

Adaptační pobyt žáků 6. třídy

Tři dny ve škole, dva v přírodě, tak měl v novém školním roce vypadat první týden čerstvých šestáků. I stalo se, původní plán vyšel, ve čtvrtek jsme vyrazili. A bylo nás... hodně. Zaplnili jsme celý autobus vyrážející ze Svobody směrem na Černý Důl. Naší konečnou byla zastávka v Čisté u školy, aby ten ranní start nebyl pro děti tak výrazným šokem. Do kempu to pak odsud bylo stejně daleko jako z mořské hladiny k vraku Titanicu. Počasí nám přálo, modrá část slunečního světla se na molekulách plynných složek atmosféry nádherně rozptylovala. Zvolená trasa v mapě hezky měnila křivost, nešlo odolat. A tak ve společnosti vznášejících se křídel otakárků děti na pouti stezkou sv. Michala statečně zdolávaly jeden inflexní bod za druhým, nedbajíc při tom nad hlavami prolétávajících kusů vápence. Aniž bychom si sáhli na dno, před polednem jsme v pohodě, mentální i fyzické, dorazili do cíle. Následoval krátký odpočinek, ubytování ve čtyřlůžkových chatkách a oběd. Po něm měly děti chvíli pro sebe. Využily ji pro hry a osnování plánů na večer. To vše za zvuků bangerů od pro mě zcela neznámých interpretů.

Na čtrnáctou hodinu byl stanoven návrat k organizovaným činnostem. První z nich byl výlet nedobrovolníků do vzdáleného lomu, druhou pak rozličné aktivity v kempu. O obě akce byl ze strany žáků obrovský zájem, nebyl problém je naplnit. Z výrazů ve tvářích bylo později patrné, že si je snad všichni užili. Určení výletníci sice během výslapu občas naříkali, ale v bodě obratu se jakoby zázrakem respawnuli a zpátky se vraceli už zase spokojení. Do večere i po ní se děti bavily vybíjenou, rozhovory, kartami, běháním a vypouštěním všelijakých citoslovců či hrou na zmrzlíka. Poslední jmenovanou zábavu jsem raději pozoroval jen zpozzdálí, neboť jsem tušil, že si ji s kolegyní Kristýnou Bartoňovou jednotlivě dosyta užijeme při plánovaných nočních hlídkách. Spát se šlo v devět.

Noc byla jasná, Měsíc táhnul a dorůstal. Souhvězdím Býka se po své zdánlivě přímočaré trajektorii proháněla Kuřátka, po vlhké zemi a přilehlým křovím pak jiní, stěží identifikovatelní tvorové. Mezi jednou a čtvrtou hodinou vyrazily čurat dvě děti. Pár minut před třetí se do temné noci začaly ozývat verše potulného cyklisty. Směřoval povětšinou na Vrchlábí.

Budíček byl o půl osmé, snídaně o hodinu později. Na zpáteční cestu jsme vyrazili po desáté, vyprovázely nás na ni burácející motory německých jednostopých veteránů. Ještě závěrečné zhoupnutí za pomyslnými branami kempu a už jsme si to štrádovali v plné polní směrem ke škole v Čisté. Po

necelých dvou hodinách v terénu jsme nastoupili do autobusu do Svobody. Poslední přepočítání účastníků proběhlo na adrese Kostelní 560 v jednu hodinu po poledni. V pořádku, mohli jsme se rozloučit, pořad nás bylo... hodně.

Ing. Jan Valášek, třídní učitel 6.A

Sportovní den žáků 1. stupně

V pátek 5. září 2025 se žáci 1. stupně sešli ráno na hřišti u školy, aby prožili SPORTOVNÍ DEN. Počasí nám přálo, děti si společně dopoledne při sportování skvěle užily, a i když zrovna nevítežily, odcházely domů spokojené a plné krásných zážitků. Nejlepší dívky i chlapce z jednotlivých tříd ještě čeká slavnostní vyhodnocení s předáním medailí.

Děkujeme všem vyučujícím i žákům 9. třídy, kteří pomohli se zajištěním organizace sportovního dne a jednotlivých stanovišť.

Nejúspěšnější sportovci jednotlivých tříd 1. stupně:

1. třída

1. Beata Holcová
2. Zita Hančilová
3. Anežka Kratochvílová

1. Vojtěch Línek
2. Samuel Glovňa
3. Jakub Nosek
a Sebastian Kaňka

2. třída

1. Kristýna Hošková
2. Inna Sukhoniak
3. Anna Šafářová

1. Mykhailo Sukhoniak
2. Kyrylo Havrylenko
3. Tadeáš Jirásek

3. třída

1. Eliška Wagnerová
2. Adriana Holcová
3. Alice Hovardová

1. Adam Bartoníček
2. Matěj Buroň
3. Viktor Iliev

4. třída

1. Ela Votoček
2. Sára Glovňová
3. Tea Hančilová

1. Jan Havrda
2. František Šafář
3. Dominik Glovňa

5. třída

1. Emma Hovardová
2. Eliška Ewingerová
3. Sofie Albaghadi

1. Denis Antoň
2. Vadym Pap
3. Jan Ženka

Sláva vítězům, čest poraženým a hodně úspěchů při dalším sportování přeje za všechny

Mgr. Martina Hanušová

Pobyt dětí venku během velké přestávky

Vážení rodiče,

v novém školním roce 2025/2026 jsme pro naše žáky připravili jednu novinku. Jedním z hlavních témat aktuální doby je i zdravý životní styl, který má pozitivní vliv na vývoj každého člověka, a zejména pak dětí. Se zdravým životním stylem souvisí i dostatek pohybu, a především pobyt na čerstvém vzduchu.

Z výše uvedených důvodů se i naše škola rozhodla od nového školního roku zařadit pobyt žáků o velké přestávce venku, konkrétně pak v prostorech školního hřiště a školní zahrady.

Žáci budou pobývat venku v podzimním, jarním a letním období s výjimkou nepříznivého počasí. Z tohoto důvodu je nutné, aby byli žáci dostatečně oblečení vzhledem k teplotám a aktuálnímu počasí.

Věříme, že trávení velkých přestávek mimo školní budovu žákům nabídne možnost relaxovat v jiném prostředí a na čerstvém vzduchu.

Ing. Michal Krტიčka – ředitel školy

Adaptační pobyt žáků 9. třídy

Start nového školního roku jsme si jako již tradičně zpestřili výletem v podobě dvoudenního adaptačního pobytu u Brodského rybníku. Cílem kurzu bylo spřátelit se s novým spolužákem, stmelit se jako třída po prázdninách zase dohromady a přidat společné zážitky, abychom si na konci naší společné školní docházky měli nad čím poplakat...

Vyrazili jsme vlakem do Červeného Kostelce. Cestou do kempu jsme se ještě zastavili v místním supermarketu doplnit energii a zásoby. V kempu nás přivítalo mlhavé počasí, které vydrželo po celé dopoledne. Než jsme dostali klíče od chatek, tak se děti dostatečně vyblbli na hřišti s lanovkou a houpačkami – typičtí deváťáci...

Po ubytování v chatkách na řadu přišly společné aktivity. Jednou z nich byl například sběr autogramů s otázkami k tématu prázdniny. Děti si tak měly možnost sdělit, kdo například zažil nějaký „sigma moment“, kdo se o prázdninách ztratil nebo kdo zpíval nahlas, jako by ho nikdo neslyšel, a spoustu dalšího. Poté se vyrazilo na procházku kolem Brodských rybníků. Za ty roky už jsou všichni zvyklí chodit, takže nebyly žádné protesty. Po návratu do kempu následovala balónková bitva, kde si nejprve jednotlivé týmy měly po kempu najít své náboje a pak se rozhořel vodní boj. Když už někteří byli dost mokří, rovnou skočili do rybníka a zaplavali si. Po velmi dobré večeři a chvílce osobního volna jsme se museli rozdělit na dvě party. Jedna skupina šla do lesa na dřevo, abychom si mohli rozdělat táborák. A druhá skupina šla vyprovodit spolužáka na vlak. Obě skupiny si své výlety užily. Večer se rozdělal táborák a opékaly se marshmallows. Vojta hrál na kytaru a my jsme zpívali, i když repertoár táborákových písniček budeme muset do příští společné akce ještě trochu rozšířit. Na závěr táboráku jsme odpovídali na konverzační kartičky k tématu náš poslední společný rok na ZŠ a co bychom si přáli zažít, co bychom opřáli spolužákům a další. Před spaním jsme ještě vyrazili na

nedaleké pole hrát oblíbenou hru světlušky. A i když byl už čas jít spát, tak ve většině chatěk probíhaly rušné hovory až do brzkých ranních hodin. Z pohledu dozoru byla noc pod širákem strávená sledováním padajících hvězd nezapomenutelným zážitkem.

Ráno ještě před snídaní vyrazili někteří ponocující na ranní cca 2 km výběh. Po snídani a úklidu chatěk jsme stihli ještě vymyslet a shodnout se na třídních pravidlech, společnou hru na týmy s předáváním míče a nechybělo ani závěrečné koupání. Jen cesta na zpáteční vlak do Červeného Kostelce byla docela náročná.

Myslím si, že náš poslední společný adaptační kurz byl užitečný, jsme perfektně stmelení a máme spoustu zážitků a už teď se všichni těšíme, jak si ten závěrečný rok tady spolu užijeme.

Mgr. Tereza Sisrová, Mgr. Zuzana Boušková a žáci 9. třídy

Adaptační pobyt 8. B třídy

Ve dnech 16. – 17. září 2025 jsme se s naší třídou vypravili na náš adaptační pobyt, abychom se na začátku nového školního roku jako třída více stmelili, dali šanci dobrým vztahům v naší třídě a cvičili se ve vzájemné úctě, trpělivosti a přijetí sebe i ostatních, což se celkem podařilo.

V úterý ráno jsme se shromáždili na vlakovém nádraží ve Svobodě nad Úpou a nasedli do vlaku, abychom vyjeli vstříc společným zážitkům a pěkným vzpomínkám.

V Hradci Králové jsme strávili velmi příjemný čas v Auparku, poté v katedrále svatého Ducha, která byla tentokrát otevřená a kde jsme v tichosti mohli obdivovat celkovou krásu vitráží, oltáře, soch i další stavební náležitosti tohoto hradeckého architektonického skvostu. Po prohlídce katedrály jsme se přes Bono Publico přesunuli do Jiráskových sadů, abychom se podívali, jak je zahrada rozkvetlá, stejně tak i proto, abychom si dopřáli chvilku na místním hřišti a případně se občerstvili. Plni sil jsme se procházkou kolem budov Univerzity Hradec Králové a později kolem sochy T. G. Masaryka plynule dostali až na terminál, kde jsme si počkali na náš autobus.

V Bělči nad Orlicí jsme od zastávky autobusu pěšky došli do Tábora J. A. Komenského, kde na nás čekalo ubytování v prostorných dřevěných chatkách. Poté, co jsme se ubytovali, jsme se sešli v místním altánu, abychom se s chutí pustili do připravených komunikačních herních aktivit. Po těchto herních aktivitách nás čekalo zpříjemnění našeho společného pobytu formou sportovního teambuildingu – zahráli jsme si přehazovanou. Nedlouho poté jsme se přesunuli do táboraové jídelny, abychom se společně navečeřeli. Po zmíněné večeři následovala výprava do okolí – skrz les k tamnímu jezeru, které se nám už při našem pobytu v květnu podařilo objevit. Tam jsme strávili příjemný čas – vychutnávali jsme si malebnost krajiny, klid a harmonii místa, také jsme trénovali techniku hodů kamínku do vody: házeli jsme žabky a pozorovali jsme, kolikrát se vrženému kamínku podaří obloučky dopadnout, odrazit se a zase dopadnout na vodní hladinu. Někteří z nás si v tomto směru počínali velmi zdatně. Po návratu od jezera zpět do tábora jsme podstoupili souboj chatěk – holky proti klukům; ona týmová výzva testovala naši kreativitu, spolupráci a originalitu řešení. Z donesených materiálů jsme v časovém limitu měli za úkol postavit buď nejvyšší či nejoriginálnější/nejkreativnější věž. Aktivita nás bavila a výsledné věže se nakonec podařilo sestavit, a zatímco kluci triumfovali díky výšce své věže a rychlosti sestavení, dívky vyhrály zase provedením a kreativitou. Poté jsme se vyzbrojeni našimi baterkami odebrali na louku u lesa, kde nás čekala večerní hra – „na světlušky“. Po dvou kolech této hry jsme v kroužku provedli shrnutí našich dojmů z onoho dne, následně jsme stanovili čas budičku a pak jsme se už v rámci večerky a nočního klidu odebrali provést hygienu a spát.

Ráno jsme se probudili do poměrně slunečného dne. V jídelně jsme si pochutnali na bohaté a vydatné snídani a po ní jsme si sbalili věci, uklidili jsme chatky, odevzdali jsme ložní prádlo a vypravili jsme se z tábora směrem k zastávce autobusu, kde jsme provedli celkové zhodnocení adaptačního pobytu. Autobusu jsme se dočkali a v Hradci Králové jsme nasedli do přímého vlaku zpět do Svobody nad Úpou. Myslím, že náš adaptační pobyt nám pomohl vylepšit vztahy ve třídě, povzbudil nás i přinesl mnoho pěkných chvil a z toho jistě můžeme mít radost.

Mgr. Zuzana Boušková, Mgr. Tereza Sisrová a žáci 8. B třídy

Nabídka kroužků ve školním roce 2025/2026

Vážení rodiče,

níže naleznete nabídku volnočasových aktivit pro děti (kroužků), které na naší škole začnou probíhat od 6. října 2025.

- Pokud máte zájem o to, aby Vaše dítě některý z kroužků navštěvovalo, vyplňte, prosím, **Přihlášku na kroužek**, kterou jsme dětem ve škole rozdávali.
- Tuto přihlášku případně naleznete také na školním webu v záložce **Dokumenty**.
- Přihlášku na kroužek poté prostřednictvím dítěte (nebo sami) odevzdejte hospodářce školy, paní Řadové.
- Prosíme o odevzdání přihlášek **nejdéle do pátku 3. 10. 2025**.

Děkujeme za spolupráci.

Název kroužku	Třída	Čas	Učitel
Keramika pro děti	2. - 5. třída	čtvrtek 14:15-15:45 hodin, 1x za 14 dní začínáme 9. 10. 2025, max. 13 žáků	Lada Kučíková, DiS.
Břišní tance	začátečníci	pondělí 16:00-17:30 a pátek 16:00-17:30 hod.	pí. Irina Viničuk
	pokročilí	pondělí 17:30-19:00 a pátek 17:30-19:30 hod.	více informací u paní trenérky na tel. 605 140986
Navrhování v profesionálním CAD programu	4. - 9. třída	pondělí 14:15-15:30 hodin v učebně informatiky informace - viz letáček umístěný ve škole	Ing. Jan Valášek
Vybíjená	4. - 5. třída	čtvrtek 7:10-7:50 hodin, 1x týdně, min. 13 žáků	Mgr. Martina Hanušová
Hrajeme deskovky	4. - 7. třída	čtvrtek 13:30-15:00 hodin, 1x týdně	Mgr. Martina Hanušová
Péče o domácí mazlíčky 1	5. - 9. třída	úterý 13:15-14:00 hodin, 1x týdně	Mgr. Jitka Macháčková
Péče o domácí mazlíčky 2	6. - 9. třída	úterý 15:10-16:00 hodin, 1x týdně	Mgr. Jitka Macháčková
Elektrotechnický kroužek	5. - 9. třída	středa 14:10-15:40 hodin, 1x týdně	Ing. Jaroslav Macháček
Skaut		více informací získáte na webu www.skaut-svoboda.cz	
Rybářský kroužek		středa 16:00-17:00 hodin, první setkání 15. 10. 2025	p. Radek Slováček, tel. 602205279, pytlak@centrum.cz

Třída 8. A na adaptačním kurzu v horách

Na začátku školního roku vyrazili žáci 8. A na adaptační kurz do Dolní Malé Úpy. Cílem bylo nejen užít si společné chvíle na čerstvém vzduchu, ale také posílit vzájemnou spolupráci, důvěru a týmového ducha.

Díky společným zážitkům se lépe poznali, naučili se spolupracovat jeden na druhého a užili si spoustu zábavy. Adaptační kurz se vydařil a všichni se vraceli domů s úsměvem a novými zkušenostmi, které se jim budou hodit nejen ve škole, ale i v běžném životě.

Mgr. Lucie Ševčíková a Aneta Váchová

Adaptační kurz 5. třídy

Pátáci strávili spoustu hezkých chvil na společném pobytu v Peci pod Sněžkou v penzionu VEPO, sice jen s jednodenním přespáním, ale za přízně vcelku slunečného počasí a péče majitelky, která si je hýčkala stravováním. Ba i na pořádné porce zmrzliny došlo. Společná akce měla ryze stmelovací cíl, přivítali jsme dva nové žáky a tvořili pravidla spolužití třídního kolektivu.

Hry v lese i ve společenské místnosti, cesta za pokladem a vyžádané disco vyústily do všeobecné spokojenosti zúčastněných, těšme se na další podobné pobyty.

Velký dík patří všem, kteří se uměli chovat podle pravidel hosta a žáka. Velký dík patří ubytovateli a paní asistentce Iryně Viničuk, jelikož pobyt sehnala, a byla nejen učitelí velkou pomocnicí.

třídní učitel Mgr. Stanislav Kopiš

Prodej keramiky na Rudolfových slavnostech

Máme za sebou další ročník Rudolfových slavností ve Svobodě nad Úpou, na kterých byl tradičně i prodejní stánek s keramikou, kterou vytvořili žáci naší školy. Výrobky na slavnosti připravovaly děti z keramického kroužku po celý školní rok, tentokrát pod vedením paní Lady Kučíkové. A o tom, že byly výrobky krásné a upoutaly pozornost návštěvníků, svědčí téměř vyprodaný stánek a plná kasička.

O úspěšný prodej se postaralo i několik děvčat z páté a čtvrté třídy, které se ve stánku po celý den střídaly. Pohodu celé akci dodalo i nádherné počasí. Všechny prodávající

žákyně si zaslouží pochvalu za vzorné chování a skvělou reprezentaci školy.

Děkujeme všem, kteří se u našeho stánku s keramikou zastavili a naši výtvarnou činnost svým příspěvkem podpořili.

Dana Šritrová

Poděkování sponzorům mateřské školy za školní rok 2024/2025

Kolektiv zaměstnanců a dětí Mateřské školy ve Svobodě nad Úpou chce touto cestou poděkovat všem, kteří nás v uplynulém školním roce 2024/2025 obdarovali a něco pro nás ve svém volném čase udělali.

- paní Broučkové za bílé a barevné papíry
- firmě Montrago za omalovánky, pastelky a ořezávátka
- paní Krčmářové za knížky, puzzle, omalovánky, obrázky a písmenka
- panu Minaříkovi za dětskou kuchyňku
- paní Adamcové za kartony na tvoření (vajíčka)
- paní Hettlerové za plyšové hračky
- paní Středové za hračky a sladkosti na Vánoce
- paní Zubak za hračky
- panu Minaříkovi za hračky
- paní Adamcové za papíry a kartony
- paní Tomešové za plyšové hračky
- panu Grubnerovi za papíry do tiskárny
- paní Novotné za plyšové hračky
- paní Vaňkové za hračky

Ještě jednou moc děkujeme a těšíme se na další spolupráci v novém školním roce.

Za mateřskou školu zástupkyně ředitele pro MŠ
Martina Holubová

Střípky z dějin: Nebyla, byla, a už zase není

Antonín Tichý

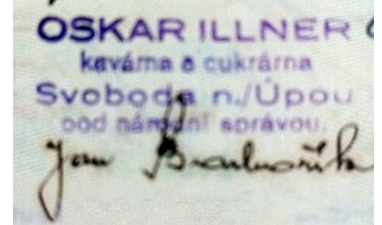
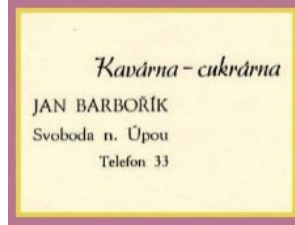
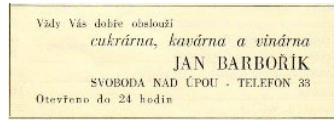

Takhle lapidárně by se dala vyjádřit několik desetiletí trvající existence vyhlášené cukrárny v rohovém domě čp. 102 (dnes 502) na náměstí ve Svobodě nad Úpou (současné foto – anti). Ať už jde o předválečnou éru „otce zakladatele“ Oskara Illnera nebo poválečné intermezzo Jana Barboříka ukončené národním podnikem Pramen, později Potraviny. Pravidelní čtenáři „Střípků z dějin“ mohou namítnout, že tohle téma je proprané jako porybného zimník. Ale u historie stačí několik let a vždycky se objeví něco nového na doplnění. (Viz citát největšího z Čechů Jára Cimrmana: „Historie se ustavičně mění, zatím co budoucnost zůstává stále taková, jaká bude“). Navíc opakování je, jak známo, matkou moudrosti. Také čtenářská obec se snad, doufám, časem mění. Kazem je použití stále stejných fotografií. Ale kde brát, když i na opakované výzvy k zapůjčení nikdo nereaguje? Cukrárna tam také nebyla odjakživa. Dohledatelná historie domu sahá do první poloviny 19. století. Na indikační skice stabilního katastru z roku 1841 je stavba zakreslena červeně jako zděná. Jen o dva roky je mladší kniha číslo 11 farního úřadu ve Vlčicích s podtitulem – Stav duší neboli kniha obyvatel Svobody nad Úpou v roce 1843. Jako majitel čp. 102 je uveden Christian Kühn narozený 24. prosince 1755, jeho žena Katharina a dcera Anna. V té době už byl ale Christian Kühn na pravdě boží – zemřel podle dodatečného zápisu už 24. ledna 1837. Podle stabilního katastru byl již v roce 1841 uveden nový majitel Franz Schröter a vzápětí tamtéž v roce 1857 August Miller. Ve sčítacím archu z roku 1900 je zapsán jako obchodník se smíšeným zbožím jeho syn Viktor narozený ve Svobodě 28. května 1862. Stejně tak v adresáři okresu Trutnov z roku 1906. Ve sčítacím archu z roku 1910 je označen prostě jen jako kupec. Zato v trutnovském okresním adresáři 1911 je obchod se smíšeným zbožím a potravinami veden jako firma Augusta Millera syn. Sčítací komisaři v roce 1921 zaznamenali další změnu majitele. Trutnovský rodák Josef Sturm narozený 22. března 1888 se prezentoval jako obchodník s módním zbo-

žím ze skla a porcelánu. Zajímavá sběratelská drobnůstka z éry jeho podnikání je korespondenční lístek s firemním razítkem odeslaný ze Svobody nad Úpou 7. prosince 1918 do Trutnova kolegovi z branže obchodníku s látkami Juliu Altschulovi bytem na náměstí čp. 3 s vlastnoručně napsaným a podepsaným obchodním sdělením. Na razítku je jako předmět podnikání uvedena pánská a dámská konfekce – dům módního zboží Svoboda nad Úpou čp. 102. Vše v té době pochopitelně v jazyce německém. Sladkou část historie začal psát syn pekaře Wenzela Illnera původem z Bernartic (*1863) z dnes již zaniklé pekárny s čp. 39 v Maršově I. Vyučený cukrář Oskar Illner narozený 22. října 1893 s manželkou Annou Fischerovou (*23. prosince 1894) z Vrchlabí, s níž se oženil 28. října 1920, po úpravě vnitřních prostor zakoupeného domu čp. 102 otevřeli 8. září 1923 cukrárnu s vídeňskou kavárnou a vlastní výrobnou. Podle jejich syna Alfreda (3. února 1921 – 10. ledna 2007) dlouholetého patrona odsunutých svobodských rodáků a autora mnoha článků ve vysídleneckém periodiku Riesengebirgsheimat se podniku posměšně říkalo „Maulaffeneck“, což lze volně přeložit jako „drbárna na rohu“. Mladší bratr Kurt, narozený ve Svobodě 18. srpna 1924, padl jako voják v uniformě wehrmachtu 7. května 1943 na východní frontě. Zbýlá rodina Illnerových byla zařazena do v pořadí desátého transportu vypraveného z vlakového nádraží v Kalné Vodě 2. července 1946. Tento vlak mířil přes příhraniční stanici Bad Brambach do Durynska v sovětské okupační zóně Německa. Oba manželé Illnerovi dožili v lázeňském dvojměstí Bad Neuenahr – Ahrweiler ve spolkové zemi Porýní – Falc na západě Německa. Anna zemřela 1. dubna 1961 a Oskar 25. října 1970. V archivním fondu Místního národního výboru ve Svobodě nad Úpou uloženém v trutnovském okresním archivu je na seznamu obsazených živností k 20. září 1946 uveden jako první národní správce Illnerovy cukrárny dosídlenec Jan Barbořík ze Zlína. Ten na rozdíl od svého předchůdce reklamními inzeráty nešetřil. Národní podnik Pramen, kterému prosperující cukrárna spadla do klína po únorovém puči potomků „karlínských kluků“ v osmačtyřicátém, reklamy nepotřeboval. Barbořík spolu s celou řadou živnostníků skončili jako manuální pracovníci v místních papírnách. Během padesátých let byla v provozu pouze kavárna, kde se postupně podle ústního podání pamětníků bez nároků na úplnost vystřídali: manželé Procházkovi odvedle přes ulici, za jejichž působnosti se v roce 1956 až do lokálu proboural nepozorný řidič s nákladákem. Jako vedoucí i zkušený hostinský Ladislav Havel st. z Janských Lázní, když mu v roce 1957 vyhořela vyhlášená „kampelička“ naproti schodišti staré lanovky a nějaký pan Kmínek. Stylové zařízení kavárny s útulnými boxy a kulečnickovým stolem pro hráče karambolu vzalo za své při rozsáhlé „modernizaci“ interiéru v letech šedesátých. Není se čím chlubit, ale devastace vybavení z poctivého dřevěného masivu náhradou za umělohmotný umakartový šmejd jsem se jako zaměstnanec místní dřevokazné dílny osobně účastnil. Hanba mi! Zařízení tak nějak fungovalo do let osmdesátých jako tuctová neosobní pultová prodejna cukrovinek. Což není nic proti ochotným dámám za pultem – Boženě Peterové od někdejší konkurence, které vypomáhal manžel Karel, když zrovna neměl směnu v „Beiwerku“ bývalé Piettovy papírny, paní Alžbětě Kramářové, pozdější dlouholeté vedoucí Bobině Pivničkové, nebo pracujícím důchodkyním paní Věře Skrbkové a Růženě Řehákové. Po „Velvet Revolution“ byla cukrárna v restitučním řízení vrácena dědicům Jana Barboříka. Ti ji po počátečním nadšení z rodinných důvodů posléze prodali nynějšímu majiteli. V současné době nevyužívaná historická budova na lukrativním místě postupně chátrá.

Inzerát Viktora Müllera v adresáři okresu Trutnov 1911 / Firemní lístek s razítkem domu módního zboží Josefa Sturma / Ze staré cukrárny – ilustrační foto / Inzerát nového podniku vyšel v ročence Krkonošského spolku 1924 / Illnerova nabídka cukrářských výrobků - dorty

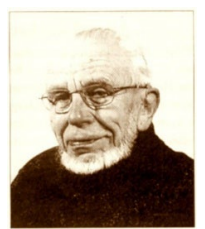
Budoucí národní správce Jan Barbořík doma ve Zlíně / Inzerát Barboříkovy cukrárny z roku 1946 / Jan Barbořík, reklama z telefonního seznamu 1947 / Dobový inzerát z regionální publikace / Razítko a podpis - „Tak je to správně, tak to má být.“

Neobvyklý pohled z náměstí, když bylo spíš návsí. Psal se rok 1908 / Ruch před cukrárnou zachytil v roce 1933 Bohumil Vavroušek z Prahy / V 30. letech podnik vzkvétal / Pohlednice nakladatele Artura Bröse z Vratislavi se začerněným německým textem se užívaly i po válce / Foto ze srpna 1945 Vlastimil Hák

Původní interiér kavárny s kulečnickým stolem / Interiér Illnerovy cukrárny na dobové pohlednici / Zaměstnanci ve výrobě v prvním patře – 1937 / Jan Barbořík ve Zlíně rozvážel zmrzlinu / Jako národní správce byl ve Svobodě na indiány sám

Jan Barbořík (15. 9. 1914 – 8. 12. 1999) / Posametová obnova – rok 1995 foto Pavel Klimeš archiv Veselý výlet / Illnerova knižní značka – Hans Bernatschek 1938 / Fotogenický dům s barokizujícím štítem fotili všichni téměř z jedné dlaždice / Alfred Illner by byl za normálních okolností pokračovatelem rodinné tradice

Naposled tam bylo papírnictví

